

Servei de Documentació:
« L'anunci cristià en temps de confinament.
Iniciació pràctica a la fe cristiana »

Servei de Documentació

Unió de Religiosos de Catalunya • Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat
Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302 43 67 sec.general@urc.cat - urc.info@gmail.com

Autor	Xavier Morlans i Molina
Títol	L'anunci cristià en temps de confinament. Iniciació pràctica a la fe cristiana. Tramesa 4: 25 a 32
Font	El propi autor
Publicat	26 d'abril de 2020

278

L'Anunci cristià en temps de confinament

Iniciació pràctica a la fe cristiana
Tramesa 4 (CAP. 25-32)

L'Anunci cristià en temps de confinament

Iniciació pràctica a la fe cristiana

Xavier Morlans i Molina
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya
Coadjutor de l'Hospital de Campanya Santa Anna (Barcelona)
Copyright: xaviermorlans@gmail.com

4ª TRAMESA: Capítols 25 a 32

CONTINGUT

- 25. Cercadors de sentit**
Dimarts de Setmana santa. 8 abril 2020
- 26. Zikkaron, anamnesi, memorial**
Dijous sant. 9 d'abril 2020
- 27. "Redemptor"**
Divendres sant. 10 d'abril 2020
- 28. Consolació**
Dissabte sant. 11 abril 2020
- 29. El mite fet història**
Diumenge de Pasqua. 12 abril 2020
- 30. Boig, fals o autèntic**
Dilluns de Pasqua. 13 abril 2020
- 31. Matèria, atzar, creació**
Dimarts de Pasqua. 14 abril 2020
- 32. Per què hi ha mal?**
Dimecres de Pasqua. 15 abril 2020

25. Cercadors de sentit

Dimarts de Setmana santa
8 abril 2020

"La línia divisòria ja no es troba entre els qui es consideren a si mateixos creients i els qui es consideren no creients. Hi ha "cercadors" entre els creients (aquells per als quals la fe no és un "llegat" sinó un "camí"), i entre els "no creients", que rebutgen les nocions religioses que els presenten des del seu entorn, però que malgrat això aspiren a alguna cosa que satisfaci la seva set de sentit." (Tomas HALIK, *Els cristians en l'hora de la pandèmia*, Text difós telemàticament per la Fundació Joan Maragall. No confondre amb Franz JALICS de l'Exercici 9)

Aquests exercicis estan pensats per a "cercadors" d'ambdues menes i per això en la part pràctica es procura oferir pautes adaptades als diferents tarannàs o moments de recerca. Per cert ens hi ajudaria molt rebre de tant en tant "ressons" com el que apareixia a l'Exercici 23 sobre com ajuden aquests exercicis a fer un camí i una cerca de sentit, i com millorar-los.

EXERCICI 25

+ Relaxació al racó del silenci.

1. Proposta A) Repetir interiorment algunes vegades:

"Vull ser ben sincer/a en la recerca d'un sentit per a la meva vida encara que em suposi sortir de la meva "zona de confort"."

Proposta B) Demanar a l'Esperit sant la lucidesa per a reconèixer si visc la fe més com un "llegat" que com un camí".

2. Plantejar al propi jo interior, no al cap: En quins moments de la meva vida he tingut la percepció que si la meva vida havia de tenir un sentit aquest no me'l podia donar jo a mi mateix/a sinó que d'alguna manera m'hauria de venir de "fora"?

3. Deixar ressonar aquesta frase: "Què en treu la persona de guanyar tot el món si perd la vida?" (Evangeli de Marc, capítol 8, verset 36)

Prendre nota breu en el propi Quadern de Pelegrí

26. ZIKKARON, ANAMNESI, MEMORIAL

Dijous sant
9 abril 2020

Imaginem que un cop passat tot això ens posem d'acord en celebrar un cop a l'any, cada 10 de maig per exemple, "EL DIA DEL CONFINAMENT". Aquell dia totes les famílies ens tancaríem voluntàriament a casa. Aquest "ritual" tindria tres efectes;

- 1) Recordaríem que realment fa anys vàrem passar tres mesos confinats a casa.
- 2) Viuríem intensament un dia de comunió familiar en temps present i real.
- 3) Renovaríem la voluntat de lluitar per què no tornés a passar en el futur.

Els jueus tenen un ritual semblant. Quan s'escau la primera lluna plena de primavera – aquests dies - fan un sopar cada família per:

- 1) Recordar que els seus avantpassats van viure confinats com esclaus a Egipte i que un Déu compassiu va *passar* alliberant-los (d'aquí el mot *Pasqua*)
- 2) Renovar la relació d'amistat o d'Aliança amb aquest Déu que creuen que segueix acompanyant-los en el present
- 3) Projectar-se vers el futur amb l'esperança que un dia arribarà el Messies promès que els alliberarà de tots els mals i farà resplendir la glòria d'Israel.

D'aquest ritual que permet viure en tres temps alhora (passat, present i futur) en diuen a la Bíblia en hebreu "Zikkaron", en grec "Anamnesi", i en les llengües llatines "Memorial"

Jesús de Natzaret abans de morir va celebrar també aquest sopar ritual jueu una nit del mes d'abril de finals del primer terç del segle I. I - bo i i assumint el sentit que ja tenia - va voler enriquir-lo amb un nou sentit encara més profund relatiu al seu pas (*Pasqua*) que feia ell d'aquest món al Pare amb la seva mort per tota la humanitat: "Feu això que és el meu MEMORIAL" (1ª Carta de Pau als Corintis – any 50 aprox.- capítol 11, verset 25).

Avui, Dijous sant, els cristians, obeint el mandat de Jesús, fem el Memorial del dia que Ell va instituir aquest Memorial (valgui la redundància). I a cada Eucaristia (missa) els cristians tot fent aquest Memorial:

- 1) Recordem que Ell va morir realment a la creu, assumint en un acte d'amor immens tot el mal i, per dir-ho amb una metàfora ben actual, tots els "virus" de la humanitat
- 2) El sentim ressuscitat, viu entre nosaltres en el pa i el vi i en la comunitat reunida, i així ho anunciem amb joia a tothom.
- 3) Ens projectem amb confiança cap a un futur obert per la victòria de Jesús, victòria real sobre el mal i sobre qualsevol adversitat des d'una pandèmia fins a la mateixa mort física.

EXERCICI 26

A) En que enriqueix la teva visió de la vida i el teu coneixement del judaisme i del cristianisme aquesta explicació ?

B) Dialoga amb Jesús donant-li gràcies de tot això que ha fet per nosaltres.

27. "Redemptor"

Divendres sant

10 abril 2020

Contra aquesta pandèmia tothom hi lluita tot el que pot. Però no tots som igualment decisius. Els professionals de la sanitat hi lluiten cara a cara jugant-se-la cada dia. Alguns, doncs, per professió i per vocació suporten un pes més gran, assumeixen un risc més gros i, fent-ho, ens representen a tots. Ho fan en nom de tots. Quan guanyem al virus tots ens en sentirem vencedors.

A escala còsmica passa el mateix però amb una dimensió molt més gran. Entre tots fem la història, però a alguns els hi toca fer-la "més", i Algú fins i tot li ha tocat carregar-se-la materialment a coll-i-bé.

Les coses importants només es veuen amb el cor (Petit príncep). Depèn de tu i del teu interior que vulguis "veure-creure" aquesta dimensió còsmica de la història i el caràcter dramàtic de la qüestió. Depèn de tu la creença i el posicionament respecte del paper totalment decisiu d'un sol Actor.

EXERCICI 27

+ Relaxació en racó del silenci

1. Proposta A) Repetir interiorment; "Vull estar obert/a a tota la repercussió que tingui la mort de Jesús a la creu per a tota la humanitat si és que la té"

Proposta B) Demanar a l'Esperit sant poder sentir com la mort de Jesús afecta a tota la humanitat i a tu també.

2. Deixar ressonar la frase: "*I jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi. Deia això indicant de quina manera havia de morir.*" (Evangeli de Joan, capítol 12, versets 32-33).

Plateja al teu jo interior: " Et vols deixar atraure per Jesús des de la creu?"

3. Respondre a Jesús.

Pren-ne nota al teu Quadern de Pelegrí.

28. CONSOLACIÓ

Dissabte sant
11 abril 2020

Carlo Ma Martini, el cardenal de Milà, que va crear la “càtedra dels no creients”, diu en una meditació sobre com Maria, la mare de Jesús, va viure el primer dissabte sant de la història, que hi ha tres classes de consolació: 1) *La consolació mental*: és la convicció interna que una cosa és veritat per què es percep com un tot harmoniós i coherent encara que alguna part costi d'entendre; 2) *La consolació afectiva*: és la nostra sensibilitat més profunda la que queda afectada per una atracció amorosa envers la realitat en qüestió; i 3) *La consolació pràctica*: és una força interior que no cal saber que estar actuant en nosaltres per a que sigui eficaç. És la força que aquests dies actua en els professionals de la sanitat que fan tornos de dotze hores i encara tenen humor de muntar coreografies per motivar-se.

EXERCICI 28

+ Relaxació habitual al racó del silenci.

1) Proposta A.

Repetir-se interiorment: "Vull ser ben sincer/a en respondre a la pregunta que ve a continuació". (No cal saber encara la pregunta per a fer aquest exercici de predisposició a ser sincer/a)

Proposta B) Demanar humilment a L'Esperit sant poder respondre amb sinceritat a la pregunta següent.

2. ¿En quins moments de la meva vida he experimentat consolació?
¿De quin tipus; mental, afectiva i/o pràctica?

3. Dialogar amb Déu Pare o amb Jesucrist a propòsit d'aquestes experiències de consolació.

I demanar-li molta consolació pràctica per a totes i tots els qui estan aquests dies a primera línia.

Prendre nota breu en el Quadern de Pelegrí.

29. El mite fet història

Diuenge de Pasqua
12 abril 2020

La nit del 19 de setembre de 1931, després d'un sopar al Magdalen College d'Oxford - on ambdós eren professors - Tolkien (l'autor de "El Senyor dels anells") va tenir una decisiva conversa amb Lewis (el de "Cròniques de Narnia") sobre el paper dels mites. Certament a moltes cultures antigues i modernes hi ha mites sobre déus que baixen a la terra, que moren i que ressusciten, des de Zeus a Superman. La qüestió està en plantejar-se si en base a això cal deduir irremeiablement que Jesucrist és un mite més de tants o... si hi ha espai a la raó humana per a considerar que el mite que batega en tantes cultures i en el mateix subconscient humà, finalment ha esdevingut real en Jesucrist, és a dir, si en Ell el mite s'ha fet història. (J. PEARCE, *Tolkien. Hombre y mito*, Barcelona: Minotauro 2000, pp. 69-72).

EXERCICI 29

+ Relaxació habitual

1. Proposta A) Repetir-se diverses vegades a un mateix per dintre:

"Vull estar obert/a a considerar seriosament les dues direccions de l'argument".

Proposta B) Demanar a l'Esperit sant poder copsar la singularitat de la persona de Jesucrist i del que ell ha fet per tota la humanitat.

2. Dedicar uns moments a considerar cada un d'ambdós arguments:

- a) Moltes cultures antigues i modernes tenen mites sobre déus que baixen a la terra, que moren i que ressusciten, des de Zeus a Superman. El de Jesucrist - que venia de Déu, que mor i ressuscita - és un mite més entre tants.
- b) L'anhel de que hi hagi un Déu que s'encarni, que mori i que ens salvi tot ressuscitant, està present en totes les cultures i en el mateix subconscient humà. Finalment aquest anhel s'ha fet realitat en Jesús de Nazaret, personatge històric real; en Ell el mite s'ha fet història per iniciativa de Déu mateix que així ha volgut realitzar el somni de sempre de la humanitat.

3. Dialogar amb Déu Pare (admiració, agraïment,...) en relació a la singularitat de la persona de Jesús enviat per Ell, i del que ha fet per tota la humanitat.

Prendre'n nota breument en el Quadern de Pelegrí

30. Boig, fals o autèntic

*Dilluns de Pasqua
13 abril 2020*

Miris com ho miris no tens més alternatives. O era un boig, un "il·luminat", convençut que era el Fill de Deu; o era un falsari que sabent que no ho era es feia "passar per", o era autènticament el Fill de Déu a la terra.

¿Un boig o un falsari, podria introduir en la historia de la humanitat coses tan radicalment noves com l'amor als enemics, el tracte donat a la dona i als infants reconeixent-los com a subjectes dignes de drets; i, encara me, una de les idees mes originals i potents de la historia del pensament (que va inspirar els grans filòsofs idealistes alemanys Schelling, Fichte i Hegel): que la Realitat suprema (Déu) sense deixar de ser una està constituïda per un moviment intern de donació ("Pare") i de recepció ("Fill") tan potent que es en si mateix -el moviment - una tercera realitat en Déu ("Esperit sant").

Es impossible. Si ho penses bé només que hi dediquis quinze minuts veuràs que la cosa més racional i creïble és que fos veritat: que Jesús de Natzaret era el Fill de Deu revelant-nos a Déu en la terra.

EXERCICI 30

+ Relaxació al racò del silenci

1.Proposta A: Repetir-se interiorment diverses vegades amb voluntat de sinceritat:

" Vull dedicar deu minuts a considerar si Jesús era un boig, un falsari o el Fill de Deu a la terra".

Proposta B) Demana humilment a l'Esperit sant el do de reconèixer que Jesús és el Fill de Deu.

2. Dedicar tres minuts a valorar cada una de les tres possibilitats. Intenta imaginar cada possibilitat pensant en el que va dir i va fer Jesús tal com s'indica més amunt.

3. Diàleg amb Deu (admiració, acció de gràcies) sobre el fet que enviés el seu Fill a la terra per comunicar-se amb nosaltres.

Prendre nota en el Quadern de Pelegrí

31. Matèria, Atzar, creació

Dimarts de Pasqua

14 abril 2020

A escala còsmica tampoc hi ha massa més de tres opcions:

A) Tot és només matèria (la consciència es deriva de la matèria) i la matèria existeix des de sempre. (Comentari des de l'opció "C", creient: creure que la matèria és des de sempre, equival a dir que és eterna - "divina" – i que, per tant, en aquest sentit, no hi ha tanta diferència entre creure en Déu com a Ésser etern o creure en la matèria eterna: ambdues postures creuen en una "realitat" – Déu o la matèria - que existeix des de sempre sense que ningú l'hagi creat a ella. Amb la diferència, és clar, que per a nosaltres d'entrada Déu es invisible i la matèria es visible)

B) L'univers ha aparegut per atzar a partir d'unes molècules inicials, d'elles ha vingut la vida i la consciència. Aquesta postura comporta l'obligada pregunta de sentit comú: Però ¿què o qui va posar aquelles molècules inicials? Si responem que ja hi eren allí des de sempre te'n vas a la postura A; si acceptes que quelcom o Algú les hi va posar t'apropes a l'opció C.

C) Un Ésser intel·ligent i omnipotent, no creat per res ni per ningú, que existia des de sempre i que no depenia de res ni de ningú per que només hi era Ell (noció filosòfica de "Déu") va decidir per pura llibertat i amor crear del no-res l'univers que nosaltres coneixem.

EXERCICI 31

+ Relaxació habitual al propi racó del silenci

1. Proposta A: Repetir-se interiorment diverses vegades amb la millor voluntat de sinceritat: "Vull dedicar deu minuts a contemplar aquestes tres possibilitats."

Proposta B: Demanar humilment a l'Esperit sant el do de poder copsar la veritat sobre l'origen de l'univers.

2. Dedicar tres minuts a considerar cada una de les tres possibilitats

A) Imaginar que la matèria es des de sempre, expandint-se i encongint-se successivament, sense que ningú l'hagi creat.

B) Imaginar que unes petites molècules són l'origen de tot l'univers i plantejar-se la pregunta: ¿què o qui les va col·locar allà?

C) Imaginar un Ésser intel·ligent i bondadós, no condicionat per res ni per ningú (Absolut) que decideix crear l'Univers.

3. Dialogar amb Déu en relació al fet que decidís crear l'univers i amb ell a nosaltres.

Prendre'n nota en el propi Quadern de Pelegrí.

32. Per QUÈ HI HA MAL?

Dimecres de Pasqua
15 d'abril 2020

Qui no s'ha fet aquesta pregunta aquest dies enmig del efectes devastadors de la pandèmia? És un tema difícil que avui no fem més que encetar. Diverses opcions entre d'altres:

A) Posició materialista o naturalista: Només hi ha naturalesa. No hi ha Déu, no hi ha dimensió espiritual de la persona (òrgan interior, o ànima), no hi ha vida més enllà de la mort. El més fort guanya al més dèbil, ja sigui un virus, un lleó, una raça superior o un dictadors hàbil i cruel. Així pensava Hitler i ho va escriure a "Mein Kampf/La meva lluita".

B) Posició esotèrica i dualista: El bé i el mal son les dues cares inseparables d'una mateixa i sola realitat. No cal fer res. Quan van maldades només cal esperar que giri el cicle i vingui la bona tanda. "Facis el que facis passarà el que ha de passar per que ja esta escrit en el cel." Es una posició molt atractiva per què ens treu el pes de la responsabilitat i el dolor pels propis errors comesos.

C) Religió judeo-cristiana. Distingeix entre mal físic i mal moral.

a) *El mal físic*: És efecte de la condició finita i limitada de l'univers creat regit per unes lleis físiques que la ciència intenta conèixer descobrint però que hi ha un cert indeterminisme en el comportament de la naturalesa creada: moviment dels astres, terratrèmols, tsunamis, pandèmies,...

b) *El mal moral*: És el que causem els éssers humans tot fent mal us de la nostra llibertat ("*És la llibertat, company!*" Exercici n.21). Guerres, explotació humana, injustícies econòmiques, socials, racials,... són obra del humans.

c) *El mal moral que provoca més mal físic*: A mesura que avança la ciència i la tècnica els humans tenim més capacitat de contenidor el mal físic (sensors que preveuen tsunamis, vigilància de les condicions higièniques en els mercats d'animals, vacunes...) però també una ciència i una tècnica al servei del progrés descontrolat i del malbaratament dels recursos del planeta ha portat el canvi climàtic que fa recaure noves penúries físiques especialment en els més pobres (sequera, fam, malalties,migracions).

EXERCICI

+ Relaxació habitual

1.Proposta A) Repetir-se a un mateix amb voluntat de sinceritat: "Vull ser més conscient del mal moral que faig, i especialment del mal moral que crea més mal físic (contra l'ecologia: consum de benzina, despesa d'aigua, plàstics,...).

Proposta B) Demanar a l'Esperit sant la capacitat de reconèixer amb sinceritat el meu mal moral i especialment la meva contribució al mal físic antiecològic.

2. Escoltar el meu "òrgan interior" que hi diu sobre tot això.

3. Diàleg amb Déu a propòsit del que hem sentit.